

បរិយាយប័ណ្ណឱសថ
ស៊ីប្រូផ្លុកសាស៊ីន ឈ្មួតាមសរវ៉ែសណាម

CIPROFLOXACIN

I រូបភាពឱសថ :

-ជាឱសថប្រភេទសូលុយស្យុងសំរាប់ចាក់ព្យាពាមសរវ៉ែសណាម

-១ប្រអប់មាន ១ដបប្លាស្ទិក ចំណុះ 100ml

II សមាសធាតុស្ម័គ្រ :

-Ciprofloxacin.....200mg

III គុណភាពស្ថាប័នាស :

ជាប្រភេទឱសថអង់ទីប៊ីយ៉ូទិកបិតក្នុងក្រុម quinolone ប្រើសំរាប់ព្យាបាល ជំងឺឆ្លងច្រើនប្រភេទដែលកបខឹងឱសថនេះដូចជា៖

ម៉ែកោះមនុស្សរុករាន្លឺម៉ែមៈ

ជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវដង្ហើមផ្នែកខាងក្រោមដោយសារបាក់តេរី Gram ដូចជា៖

-ជំងឺរលាកស្បែកដកដង្ហើមញាប់ៗ

-ជំងឺឆ្លងក្នុងទងសួត

-ជំងឺអំពៅអំបែកចៀកកាំរ៉េ

ជំងឺរលាកផ្លឹងរងច្រមុះស្រួចស្រាវនិងកាំរ៉េ ជាពិសេសជំងឺឆ្លងដោយសារបាក់តេរី

Gram ដូចជា៖

-ជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវបន្តពូជនិងផ្លូវបង្ហូរនោម

-ជំងឺប្រមេះមាក់ស្បែន និងប្រមេះទឹកបាយដោយសារមេបាតហ្វូណូកូក

-ជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវក្រពះពោះវៀន (ជំងឺវាករបស់អ្នកធ្វើដំណើរ)

-ជំងឺឆ្លងផ្លែខាងក្នុងពោះ

-ជំងឺរលាកផ្លឹងត្រភាក

-ជំងឺឆ្លងលើស្បែកនិងជាលិកាទង់

-ជំងឺអំពៅអំបែកចៀកកាចសាហាវ

-ជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លឹងនិងសន្លាក់

-បង្ហាវការរីករាកត្បាតជំងឺឆ្លងដោយសារមេបាត Neisseria meningitides

-ព្យាបាលនិងបង្ហាវកាពុលដោយសារសារធាតុ anthrax

-ឱសថនេះអាចប្រើសំរាប់គ្រប់គ្រងការកើនឡើងចំនួន neutrophils ចំពោះអ្នក ជំងឺគ្រុនក្រៅដែលសង្ស័យថាមានជំងឺឆ្លង

ចំពោះកូនក្មេងនិងមនុស្សវ័យចំទង់៖

-ជំងឺឆ្លងក្នុងទងសួត

-ជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវបង្ហូរនោមធ្ងន់ធ្ងរ និងជំងឺរលាកថ្លោកនោម

-ព្យាបាលនិងបង្ហាវការពុលដោយសារសារធាតុ anthrax

-ឱសថនេះអាចប្រើសំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរចំពោះកុមារនិងមនុស្ស វ័យចំទង់ប្រសិនបើចាំបាច់

ការព្យាបាលដោយប្រើឱសថនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយត្រួតព្យួរដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុង ការព្យាបាលជំងឺឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរចំពោះកូនក្មេងនិងមនុស្សវ័យចំទង់តែប៉ុណ្ណោះ។

ឱសថនេះមិនតែមានជាឱសថជម្រើសទី១សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងចំពោះកូនក្មេង ទេដោយសារតែវាធ្វើស្ម័គ្រើតមានប្រតិកម្មខ្លះខាង។

IV ការហាមឡើយ :

ឱសថនេះហាមប្រើចំពោះលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

-ចំពោះអ្នកងាយមានប្រតិកម្មជាមួយនឹង ciprofloxacin ឬជាមួយឱសថផ្សេង ទៀតក្នុងក្រុម quinolone ឬជាមួយសារធាតុឥុណាមួយនៃឱសថនេះ។

-ហាមប្រើឱសថនេះរួមបញ្ចូលគ្នាក្នុងពេលតែមួយជាមួយឱសថ tizimidine

-ចំពោះអ្នកជំងឺកូនក្មេងអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំ

-ចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ

-ចំពោះស្ត្រីចំពៅដោះកូន

V ការប្រុងប្រយ័ត្ន :

ឱសថនេះត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

-ចំពោះអ្នកជំងឺផ្គុំគ្រុឌឬអ្នកធ្លាប់មានប្រវត្តិកើតជំងឺប្រព័ន្ធសរវ៉ែស ប្រសាទកណ្តាល

-ចំពោះអ្នកមានជំងឺខ្លាញ់សរវ៉ែសរលាមក្នុងខួរក្បាលធ្ងន់ធ្ងរ

-ចំពោះអ្នកមានជំងឺជាចំសរវ៉ែសលាមក្នុងខួរក្បាល

-ចំពោះអ្នកជំងឺខ្សោយមុខងារឆ្អើម ឬមុខងារតំរង់នោម

-ចំពោះអ្នកជំងឺចាស់ជរា

-ឱសថនេះមិនត្រូវបានណែនាំឲ្យប្រើជាមុខទៅចំពោះកូនក្មេង និងមនុស្សវ័យចំទង់ លើកលែងតែមាននសចំណេញច្រើនជាងហានិភ័យ។

-ការព្យាបាលដោយប្រើឱសថនេះតែមួយមុខមិនមានប្រសិទ្ធភាពសំរាប់ការ ព្យាបាលជំងឺឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរដោយសារមេបាត Gram+ ឬដោយសារមេបាតដែល

រស់មិនត្រូវការខ្យល់។ ដូច្នេះឱសថនេះត្រូវប្រើរួមផ្សំជាមួយឱសថ អង់ទីប៊ីយ៉ូទិកផ្សេងទៀត។

-ឱសថនេះមិនណែនាំឲ្យប្រើសំរាប់ការព្យាបាលជំងឺឆ្លងដោយសារមេបាត Streptococci ទេ ព្រោះវាមិនមានប្រសិទ្ធភាព។

-អ្នកជំងឺដែលព្យាបាលដោយប្រើឱសថនេះត្រូវពិនិត្យអោយបានច្រើន

-ត្រូវប្រើឱសថនេះដោយប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះអ្នកមានជំងឺចង្វាក់បេះដូងដើរខុសប្រក្រតី (prolong QT interval)

-អ្នកជំងឺដែលប្រើឱសថនេះត្រូវវៀសាវង់ប៉ះពាល់ធ្លាប់ជាមួយពន្លឺព្រះអាទិត្យ ឬកាំរស្មី UV

-ឱសថនេះអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សមត្ថភាពបើកបរនិងបញ្ជាគ្រឿងម៉ាស៊ីន

-មិនត្រូវប្រើឱសថនេះលើសកំរិតណែនាំ

-មិនត្រូវប្រើឱសថនេះហួសកាលបរិច្ឆេទប្រើប្រាស់

-មិនត្រូវប្រើឱសថនេះទេ ប្រសិនបើសូលុយស្យុងក្នុងដបឡើងល្អក់ឬជបន្តោយ

VI ធនវិទាន :

ធនវិទានដែលកើតមានមិនសូវញឹកញាប់របស់ឱសថនេះរួមមាន៖

-ជំងឺឆ្លងនិងការរាកត្បាតជំងឺឆ្លង៖ ជំងឺញឹក

វិបត្តិគ្រាប់ឈាមនិងប្រព័ន្ធធរលិតគ្រាប់ឈាម៖ កើនឡើងចំនួន eosinophils

វិបត្តិប្រព័ន្ធស្តុស្តិវិភាង្ន៖ ប្រតិកម្មអាណែរ្សិកប្រ៊ី

វិបត្តិអាហារូបត្ថម្ភនិងមតាហ្គេលីស៖ មិនសូវមាន

វិបត្តិផ្លូវចិត្ត៖ អរីវាវាយ

វិបត្តិប្រព័ន្ធសរវ៉ែសប្រសាទ៖ ឈឺក្បាល ឆេងពោង គេងមិនលក់ មិនសូវដឹងរសជាតិ

វិបត្តិចក្ខុ៖ ស្រវាំងភ្នែក

វិបត្តិត្រចៀកនិងបំពង់សំលេង៖ ហឹងត្រចៀក ស្តាប់មិនសូវលឺ

វិបត្តិបេះដូង៖ បេះដូងដើរញាប់

វិបត្តិសរវ៉ែសលាម៖ សរវ៉ែសលាមរីក

វិបត្តិផ្លូវដង្ហើម៖ ពិបាកដកដង្ហើម

វិបត្តិក្រពះពោះវៀន៖ ក្អក ចង្កាវ វាក ហើមពោះ ពិបាករំលាយអាហារ

វិបត្តិស្បែកនិងជាលិកាទង់៖ ឡើងកន្ទួលមាស់ ក្រហមស្បែកឆ្មាលក្រអោក

វិបត្តិឆ្អើមនិងប្រម៉ាត់៖ កើនឡើងអង់ប៊ីយ៉ូមក្នុងឆ្អើមកើនឡើងកំរិត បីលើរយបឺនក្នុងឆ្អើម

វិបត្តិផ្លឹងសាច់ដុំ៖ ឈឺផ្លឹងសាច់ដុំ ឈឺសន្លាក់

វិបត្តិតំរង់នោម៖ ខ្សោយតំរង់នោម

វិបត្តិទូទៅនិងលើកនៃ្លងច្រើ៖ អស់កម្លាំង ក្តៅខ្លួន

➢ ត្រូវទៅពិគ្រោះជាមួយគ្រូពេទ្យប្រសិនបើមានប្រតិកម្មខ្លាំងខានណាមួយកើតឡើង។

VII ធន្នៈគេម្មធិសថ :

គួរជៀសវាងប្រើរួមគ្នាជាមួយឱសថដូចខាងក្រោម៖

-Tizanidine, Methotrexate, Theophylline

-Xanthine derivatives, Caffeine, Pentoxifylline

-Phenytoin, Cyclosporine

-Vitamin K antagonist

-Glibenclamide, Ropidirole

-Lidocaine, Clozapine

-Sildenafil

VIII ការឡុកឡុត :

-ត្រូវវាក្យឡុតនៅសីតុណ្ហភាពក្រោម៣០°C

-ត្រូវឡុកឡុត្រកំដៅថ្ងៃ និងសំណើម

-ត្រូវឡុកឡុតពីដៃកូនក្មេង

IX គំរិត និងរបៀបឡើយ :

❖ គំរិតឡើយ៖

ម៉ែកោះមនុស្សរុករាន្លឺម៉ែមៈ

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវដង្ហើមផ្នែកខាងក្រោម៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី៧ទៅ១៤ថ្ងៃ។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវដង្ហើមផ្នែកខាងលើ៖

- ជំងឺរលាកផ្លឹងរងច្រមុះស្រួចស្រាវនិងកាំរ៉េ៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដងក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុប គឺពី៧ទៅ១៤ថ្ងៃ។

- ជំងឺអំពៅអំបែកចៀកកាំរ៉េ៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី៧ទៅ១៤ថ្ងៃ។

- ជំងឺអំពៅអំបែកចៀកកាចសាហាវ៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ៣ដងក្នុង១ថ្ងៃ។រយៈពេលព្យាបាលសរុប គឺពី២៤ថ្ងៃទៅ៣ខែ។

- សំរាប់ព្យាបាលជំងឺរលាកថ្លោកនោមកំរិតស្រោសនិងកំរិតធ្ងន់៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី៧ទៅ២១ថ្ងៃ។រយៈពេលប្រើឱសថនេះអាចអូសបន្លាយលើសពី២១ថ្ងៃ ក្នុងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន (ករណីមានដំពៅអាចរំសេ)។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺរលាកត្រឈ្មប្រស្តាត៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។

រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី២ទៅ៤សប្តាហ៍ (ករណីស្រួចស្រាវ)។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺរលាកផ្លឹងត្រភាកនិងជំងឺឆ្លងក្នុងថ្លោកនោម៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺតិចជាង១៤ថ្ងៃ។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងក្នុងក្រពះពោះវៀន៖

- ជំងឺវាកដោយសារមេបាត Shigella spp.៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺ ១ថ្ងៃ។

- ជំងឺវាកដោយសារមេបាត Shigella dysenteriae type 1 ៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាល សរុបគឺ ៥ថ្ងៃ។

- ជំងឺវាកដោយសារមេបាត Vibrio cholera៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺ ៣ថ្ងៃ។

- ជំងឺគ្រុនពោះវៀន៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺ ៧ថ្ងៃ។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងផ្លែខាងក្នុងពោះ៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី៥ទៅ១៤ថ្ងៃ។

-ជំងឺឆ្លងលើស្បែកនិងជាលិកាទង់៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដងក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី៧ទៅ១៤ថ្ងៃ។

-ជំងឺឆ្លងក្នុងសន្លាក់និងផ្លឹង៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺ៣ខែ។

-សំរាប់គ្រប់គ្រងការកើនឡើងចំនួន neutrophils ចំពោះអ្នកជំងឺគ្រុនក្រៅដែល សង្ស័យថាមានជំងឺឆ្លង៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 400mg ប្រើ៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺត្រូវបន្តធ្វើ រហូតទាល់តែចំនួន neutrophils រលែមករកសភាពធម្មតាវិញ។

-សំរាប់ព្យាបាលនិងបង្ហាវកាពុលដោយសារសារធាតុ anthrax៖ កំរិតប្រើគឺ 400mg ប្រើ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺ៦០ថ្ងៃ។ការព្យាបាលត្រូវធ្វើតាមៗក្រោយពេលសង្ស័យថាមានការប៉ះពាល់ជាមួយនឹង សារធាតុពុលនេះ។

ម៉ែកោះកូនក្មេ និងមនុស្សវ័យដំឡប់៖

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺរំលោភឆ្លងក្នុងសួត៖ កំរិតប្រើគឺ 10mg ក្នុងទម្ងន់ខ្លួន 1kg ចែកជា៣ដង ក្នុង១ថ្ងៃ។ កំរិតប្រើអតិបរិមាតគឺ 400mg ក្នុងពេលប្រើ១ដង។

រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី១០ទៅ១៤ថ្ងៃ។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងក្នុងផ្លូវតំរង់នោមនិងរលាកថ្លោកនោម៖ កំរិតប្រើគឺពី 6mg ក្នុងទម្ងន់ខ្លួន 1kg ប្រើ៣ដងក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 1០mg ក្នុងទម្ងន់ខ្លួន 1kg ប្រើ៣ដងក្នុង១ថ្ងៃ។ កំរិតប្រើអតិបរិមាតគឺ 400mg ក្នុងពេលប្រើ១ដង។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺពី១០ទៅ២១ថ្ងៃ។

-សំរាប់ព្យាបាលនិងបង្ហាវកាពុលដោយសារសារធាតុ anthrax៖ កំរិតប្រើគឺពី 10mg ក្នុងទម្ងន់ខ្លួន 1kg ប្រើ២ដងក្នុង១ថ្ងៃ ទៅ 15mg ក្នុងទម្ងន់ខ្លួន 1kg ប្រើ២ដងក្នុង១ថ្ងៃ។

កំរិតប្រើអតិបរិមាតគឺ 400mg ក្នុងពេលប្រើ១ដង។ រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺ៦០ថ្ងៃ។ ការព្យាបាលត្រូវធ្វើតាមៗក្រោយពេលសង្ស័យថាមានការប៉ះពាល់ជាមួយនឹង សារធាតុពុលនេះ។

-សំរាប់ព្យាបាលជំងឺឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត៖ កំរិតប្រើគឺពី 10mg ក្នុងទម្ងន់ខ្លួន 1kg ប្រើ៣ដងក្នុង១ថ្ងៃ។ កំរិតប្រើអតិបរិមាតគឺ 400mg ក្នុងពេលប្រើ១ដង។

រយៈពេលព្យាបាលសរុបគឺអាស្រ័យទៅតាមប្រភេទជំងឺឆ្លង។

ម៉ែកោះមនុស្សទាស់៖

-កំរិតប្រើគឺអាស្រ័យទៅតាមប្រភេទជំងឺឆ្លងនិងកំរិត creatinine របស់អ្នកជំងឺ។

ម៉ែកោះអ្នកដំបិះខ្សាញមុខមានតំរង់នោម៖ កំរិតប្រើឱសថនេះ គឺ